



پژوهشکده شورای نگهبان

اصول قانون اساسی در پرونده نظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل شصت و سوم

شماره مسلسل: ۲، ۴۸، ۱۳۹۴۰۰۴۸

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۲/۲۸



یژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل شصت و سوم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۰۴۸،۲

تاریخ انتشار: ۱۳۹۵/۰۲/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان



فهرست مطالب

- ۲..... اصل شصت و سوم.....
- ۲..... ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی.....
- ۲..... ۱-۱- لایحه انتخابات مجلس شورای اسلامی.....
- ۲-۱- طرح تجميع انتخابات دوره هشتم مجلس شورای اسلامی با دوره
- ۲..... دهم ریاست جمهوری.....
- ۳-۱- طرح ممنوعیت انتقال آراء صندوق‌های انتخاباتی قبل از شمارش در
- ۳..... محل شعب و اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی.....
- ۴..... ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران.....
- ۴..... ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان.....
- ۴..... ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی.....
- ۴..... ۴-۱- استعلام وزیر کشور نسبت به امکان تأخیر در زمان افتتاح مجلس.....
- ۵..... ۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان.....

اصل شصت و سوم

دوره نمایندگی مجلس شورای اسلامی چهار سال است. انتخابات هر دوره باید پیش از پایان دوره قبل برگزار شود به طوری که کشور در هیچ زمان بدون مجلس نباشد.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱- نظر شماره ۱۰۶۴۱ مورخ ۱۳۶۲/۱۱/۲۷ شورای نگهبان در خصوص لایحه انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۲/۱۱/۱۸ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱-۱- در ماده (۸۴)^(۱) که افتتاح مجلس را مقید به وصول اعتبارنامه‌های یکصد و نود نفر از نمایندگان به دبیرخانه مجلس نموده، در حالی که طبق اصل ۶۵ قانون اساسی مجلس با دو سوم نمایندگان می‌تواند رسمیت پیدا کند و قید مذکور در ماده (۸۴) ممکن است در برخی موارد موجب فترت و عدم تشکیل مجلس گردد، مغایر با قانون اساسی شناخته شد.

۲-۱- نظر شماره ۸۵/۳۰/۲۰۳۷۳ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۸ شورای نگهبان در خصوص طرح تجمیع انتخابات دوره هشتم مجلس شورای اسلامی با دوره دهم ریاست جمهوری مصوب ۱۳۸۵/۱۱/۳ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲-۱- طرح تجمیع انتخابات دوره هشتم مجلس شورای اسلامی با دوره دهم ریاست جمهوری ... مغایر اصول ۶۳ و ۱۱۴ قانون اساسی شناخته شد.^(۲)

۱. ماده ۸۴- پس از آنکه اعتبارنامه‌های یکصد و نود نفر از نمایندگان به دبیرخانه مجلس شورای اسلامی واصل شد، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی مراتب را به منظور فراهم نمودن مقدمات افتتاح مجلس شورای اسلامی به استحضار وزیر کشور می‌رساند.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۲/۱۲/۹ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۸۵- پس از آنکه اعتبارنامه‌های دو سوم مجموع نمایندگان به دبیرخانه مجلس شورای اسلامی واصل شد، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی مراتب را به منظور فراهم نمودن مقدمات افتتاح مجلس شورای اسلامی به استحضار وزیر کشور می‌رساند.

۲. ماده واحده- انتخابات دوره هشتم مجلس شورای اسلامی همزمان با انتخابات دوره دهم ریاست جمهوری در یک روز برگزار می‌شود.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۸۶/۲/۲ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

۳-۱- نظر شماره ۲۵۰۵۰/۳۰/۸۶ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۸ شورای نگهبان در خصوص طرح ممنوعیت انتقال آراء صندوق‌های انتخاباتی قبل از شمارش در محل شعب و اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی،^(۱) مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۸ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳-۱- اطلاق بند (الف) ماده (۱)،^(۲) حتی در صورت تحقق اخلال در امر انتخابات، مغایر قانون اساسی است.

۱-۳-۲- اطلاق پاراگراف دوم از بند (الف) ماده (۱)،^(۳) مبنی بر اینکه نتیجه را به اطلاع عموم برسانند، نسبت به مواردی که موجب اخلال در امر انتخابات شود، مغایر قانون اساسی شناخته شد.

→

ماده واحده- انتخابات دوره هشتم مجلس شورای اسلامی و دوره دهم ریاست جمهوری در نیمه اول آبان‌ماه سال ۱۳۸۷ به طور همزمان در سراسر کشور برگزار می‌گردد. بنابراین طول عمر دوره هفتم مجلس شورای اسلامی به مدت هفت ماه افزایش و طول عمر دوره نهم ریاست جمهوری به مدت چهار ماه کاهش می‌یابد.

تبصره- دوره هشتم مجلس شورای اسلامی به جای هفتم خردادماه از سوم دی‌ماه سال ۱۳۸۷ و دوره دهم ریاست جمهوری به جای دوازدهم مردادماه از شانزدهم فروردین‌ماه سال ۱۳۸۸ آغاز می‌گردد.

نظر شماره ۲۱۱۲۸/۳۰/۸۶ مورخ ۱۳۸۶/۲/۹ شورای نگهبان در خصوص طرح تجمیع انتخابات دوره هشتم مجلس شورای اسلامی با دوره دهم ریاست جمهوری مصوب ۱۳۸۶/۲/۲ مجلس شورای اسلامی: علی‌رغم اصلاح به عمل آمده، اشکال قبلی شورا کماکان به قوت خود باقی است.

با عنایت به اظهار نظر شماره ۲۱۱۲۸/۳۰/۸۶ مورخ ۱۳۸۶/۲/۹ شورای نگهبان نسبت به این مصوبه و با توجه به اصرار مجلس بر مصوبه خویش، این مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد.

مصوبه مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام:

ماده واحده- با کوتاه‌تر شدن دوره چهارم شوراهای اسلامی شهر و روستا، انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی همزمان با انتخابات دوره یازدهم ریاست جمهوری در یک روز برگزار گردد، به‌گونه‌ای که شروع کار شوراهای اسلامی پنجم، یک ماه پس از آغاز دوره ریاست جمهوری یازدهم باشد.

۱. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح ممنوعیت انتقال آراء صندوق‌های انتخاباتی قبل از شمارش در محل شعب» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل ششم، شماره ۱-۲-۱.

۳. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل ششم، شماره ۱-۲-۲.

۱-۳-۳- نظر به اینکه حضور نمایندگان داوطلبان در فرمانداری‌ها در مواردی که موجب اخلال در انتخابات گردد، مغایر قانون اساسی شناخته شد.^(۱)

۱-۳-۴- ذیل بند (ب) ماده (۱)،^(۲) در مواردی که افراد مذکور مرتکب تخلف شوند، نظر به اینکه موجب اخلال در امر انتخابات و مغایر برگزاری صریح آن می‌گردد، مخالف قانون اساسی است.

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اسانامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۴-۱- نظر شماره ۷۵/۲۱/۰۵۱۵ مورخ ۱۳۷۵/۳/۶ شورای نگهبان در پاسخ به استعلام وزیر کشور نسبت به امکان تأخیر در زمان افتتاح مجلس:

شماره: ۱/۳۳۸۲/و

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۶

محضر شورای محترم نگهبان

سلام علیکم

همان‌گونه که مستحضرید چندی است که عده‌ای از نمایندگان محترم مجلس در مورد افتتاح مجلس پنجم در تاریخ ۷۵/۳/۱۲ تردید کرده‌اند و معتقدند که خلاف صریح قانون اساسی است که می‌گوید کشور نباید هیچ‌گاه فاقد مجلس باشد. ما به عنوان وزارت کشور، خود را همواره پاسدار قانون می‌دانیم، ضمن اینکه وزارت کشور

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل ششم، شماره ۱-۲-۳.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل ششم، شماره ۱-۲-۴.

بنا به ملاحظه ایام عزاداری حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام و مسئولیت و ضرورت حضور کلیه عناصر کلیدی نظام و عمده شرکت کنندگان در مراسم افتتاحیه مجلس و نمایندگان پنجمین دوره مجلس شورای اسلامی در این مراسم، که هر چه داریم از امام حسین (ع) است، لطفاً بفرمایید آیا افتتاح مجلس در روز شنبه ۷۵/۳/۱۲ اشکال قانون اساسی ندارد؟ و آیا بازگشایی مجلس در روز یادشده معنایش این است که کشور چندین روز فاقد مجلس است؟ با تشکر فراوان والسلام علیکم ورحمت الله.

علی محمد بشارتی

وزیر کشور

شماره: ۷۵/۲۱/۰۵۱۵

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۶

وزیر محترم کشور

با سلام

نامه شماره ۱/و/۳۳۸۲ مورخ ۱۳۷۵/۳/۶ در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۶ شورای

نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

«با توجه به صراحت اصول ۶۳ و ۶۵ قانون اساسی که معیار و ملاک وجود

مجلس را برگزاری انتخابات می داند، افتتاح دوره پنجم مجلس شورای اسلامی در

تاریخ ۷۵/۳/۱۲ بلا اشکال است.»

دبیر شورای نگهبان

احمد جنتی

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم مکملبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود را ایا فو تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع نشوند و از توانین مخالف با شرع مطر و قانون اساسی بدون بیچ ملاحظه ای جلو گیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)



بزهشکده شورای نکهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سمبهد قرنی،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir